

NYE MEGA 10B

FASIT TIL KAPITTEL E

LIGNINGER OG ULIKHETER

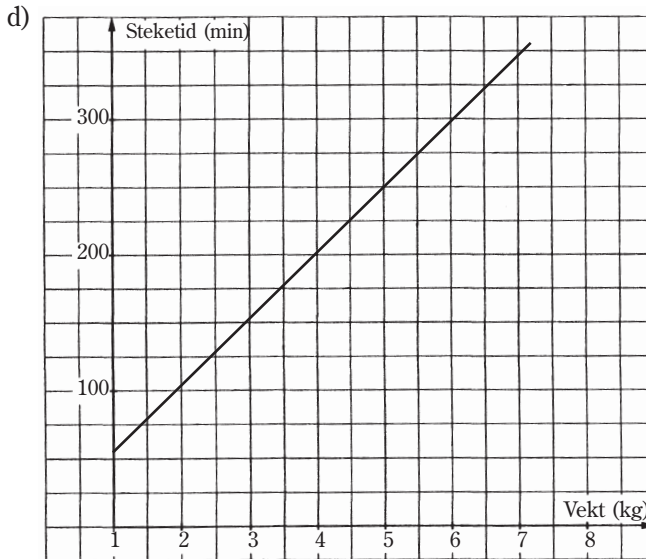
E 1

a)

Vekt	1	2	3	4	5	6
Steketid	65	110	155	200	245	290

b) $y = 45x + 20$

c) rett linje

E 2

a) 1 og 5, 2 og 3   b) 1, 2 og 4, 3 og 5   c) 6

E 3

- a) Den går ikke gjennom origo.
- b) Den er en rett linje.
- c) Ja
- d) Bare når den går gjennom origo.

E 4

x	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	Symmetrisk om null.
y	25	16	9	4	1	0	1	4	9	16	25	

E 5

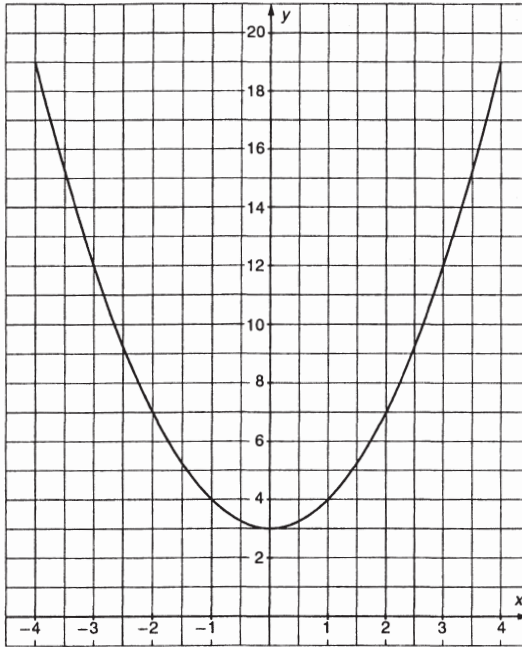
- a) En ikke-lineær graf hvor bunnpunktet ligger i origo. / Ein ikkje-lineær graf der botnpunktet ligg i origo.
- b) Grafen er symmetrisk om y -aksen. / Grafen er symmetrisk om y -aksen.

E 6

a)

x	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
y	19	12	7	4	3	4	7	12	19

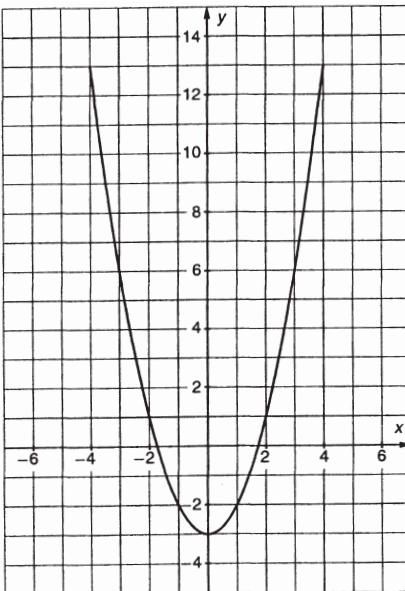
b)

E 7

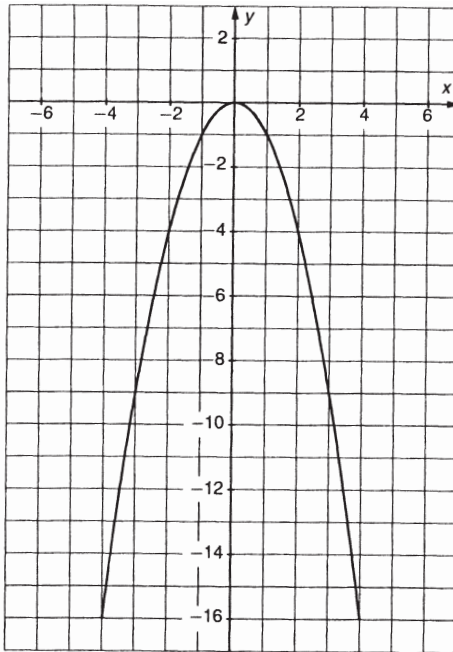
a)

x	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
y	13	6	1	-2	-3	-2	1	6	13

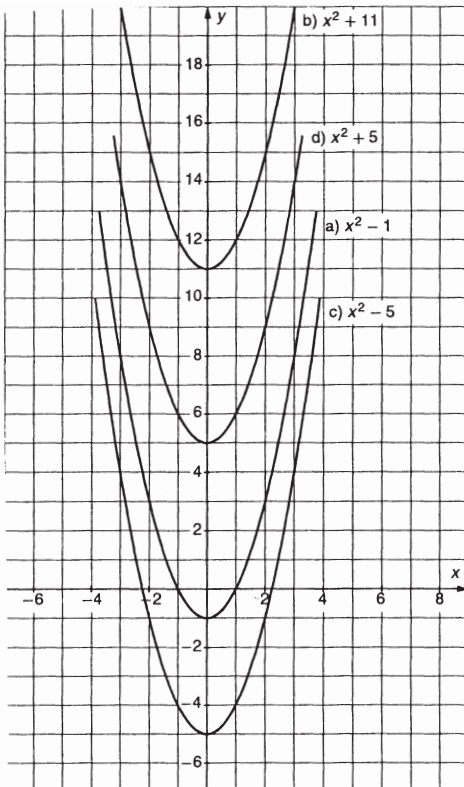
b)

E 8

E 9

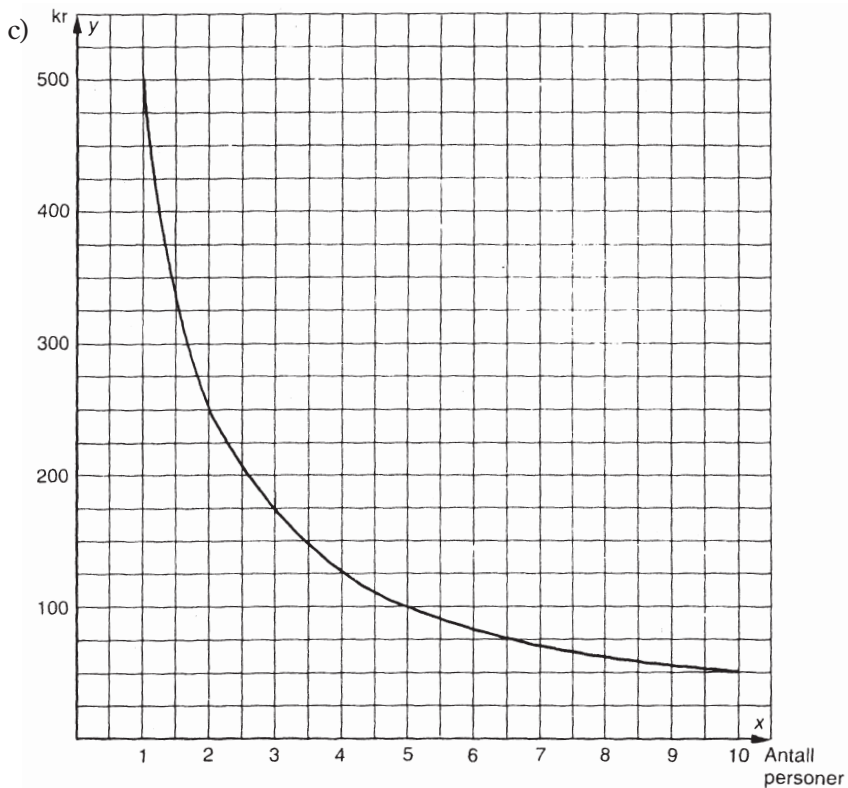
E 10

- a) 3   b) 2   c) 4   d) 1   e) 5   f) 6

a) $y = \frac{500}{x}$

b)

Gave 500 kr/ Gåve 500 kr	Antall personer som er med i spleisen x /Kor mange personar som er med i spleisen x	Pengebeløp hver må betale/ Pengesum kvar må betale
500	1	$\frac{500}{1} = 500$
500	2	$\frac{500}{2} = 250$
500	4	$\frac{500}{4} = 125$
500	5	$\frac{500}{5} = 100$
500	8	$\frac{500}{8} = 62,50$
500	10	$\frac{500}{10} = 50$

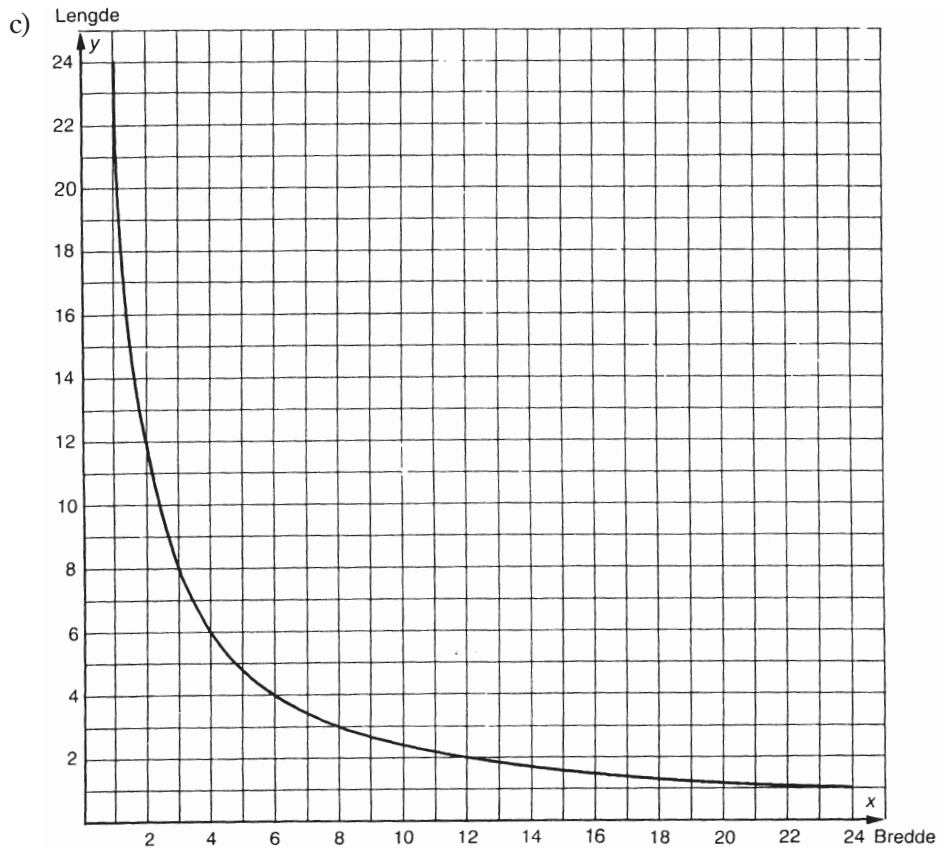

- d) Beløpet hver enkelt må betale halveres hver gang antall personer dobles. / Det beløpet kvar einskild må betale, blir halvert kvar gong talet på personar blir dobla.

E 12

a) $y = \frac{24}{x}$

b)	Lengde/Lengd	1	2	3	4	5	6	8	12	24
	Breidde/Breidd i cm	24	12	8	6	4,8	4	3	2	1

d) k er rektangelets areal. / k er arealet av rektangelet.**E 13**

a) 7 m/s b) 2,5 s

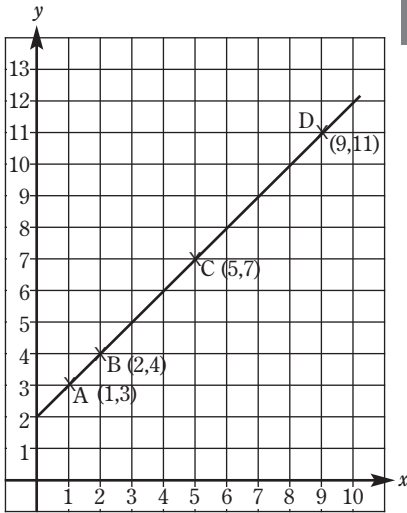
E 14

a) 3 000 m b) ~1 875 m c) 3 s d) ~1,30 s

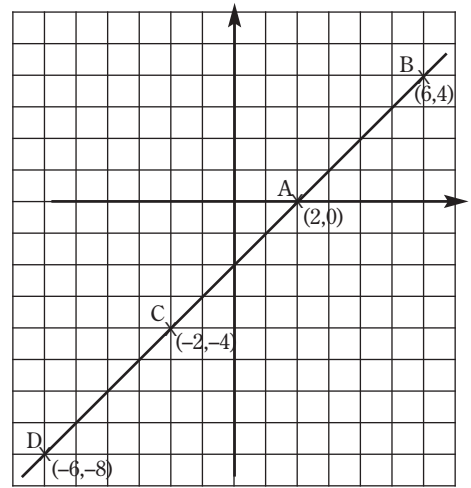
E 15

- a) Bil A har høyere fart enn bil B. / Bil A har høgare fart enn bil B.
 b) Bil A starter seinere enn bil B, men har høyere fart. /
 Bil A startar seinare enn bil B, men har høgare fart.
 c) Bil A har alt tilbakelagt en strekning, men står nå i ro, bil B er i fart og passerer bil A. / Bil A har alt kjørt ei strekning, men står no i ro, bil B er i fart og passerer bil A.
 d) Bil A og B har like høy fart, men bil A starter en stund før bil B. På slutten stanser bil A opp mens bil B fortsetter til bilene har kjørt like langt. / Bil A og bil B har like høg fart, men bil A startar ei stund før bil B. På slutten stansar bil A opp, mens bil B held fram til bilane har kjørt like langt.

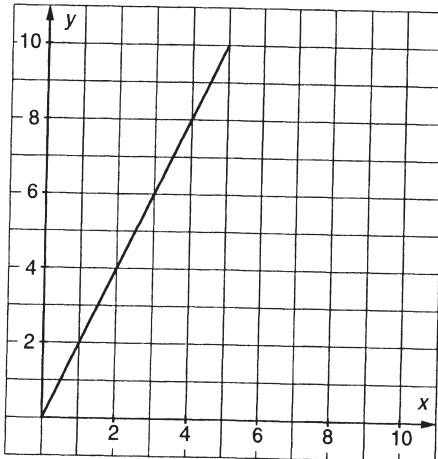
E 16

E 17

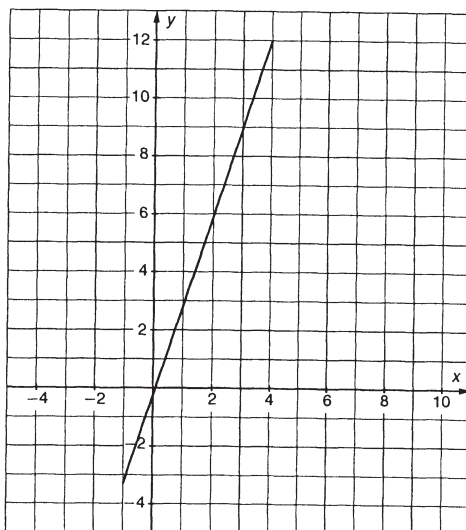

E 18

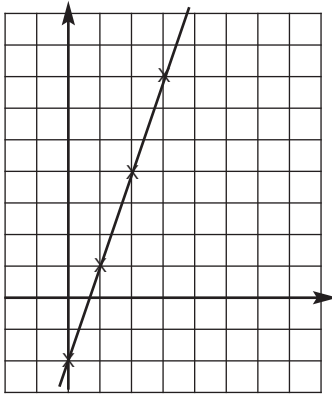
x	$2x$	y	(x,y)
0	$2 \cdot 0$	0	(0,0)
2	$2 \cdot 2$	4	(2,4)
3	$2 \cdot 3$	6	(3,6)
5	$2 \cdot 5$	10	(5,10)

E 19

x	$3x$	y	(x,y)
0	$3 \cdot 0$	0	(0,0)
2	$3 \cdot 2$	6	(2,6)
3	$3 \cdot 3$	9	(3,9)
4	$3 \cdot 4$	12	(4,12)

E 20

x	$3x - 2$	y	(x, y)
0	$3 \cdot 0 - 2$	-2	(0, -2)
1	$3 \cdot 1 - 2$	1	(1, 1)
2	$3 \cdot 2 - 2$	4	(2, 4)
3	$3 \cdot 3 - 2$	7	(3, 7)
4	$3 \cdot 4 - 2$	10	(4, 10)

E 21

a) Tallet foran x -en sier hvor bratt grafen stiger

b) -

E 22

a) Grafene er parallelle. / Grafane er parallelle.

b) Fordi de har samme stigningstal. / Fordi dei har same stigningstal.

c) $y = x - 1$ ville ha gått nedenfor de andre grafene og vært parallell med disse. /
 $y = x - 1$ ville ha gått nedanfor dei andre grafane og vore parallell med dei.

E 23

a) - b) -

E 24

a) Hvor mye grafen stiger for hvert steg mot høyre.

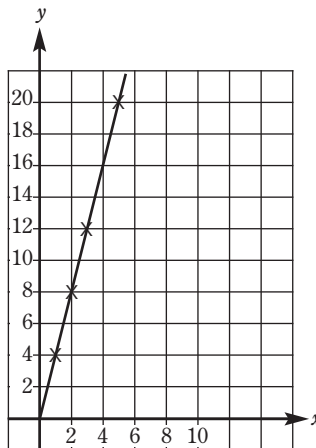
b) Der grafen skjærer y -aksen.

c) -

E 25

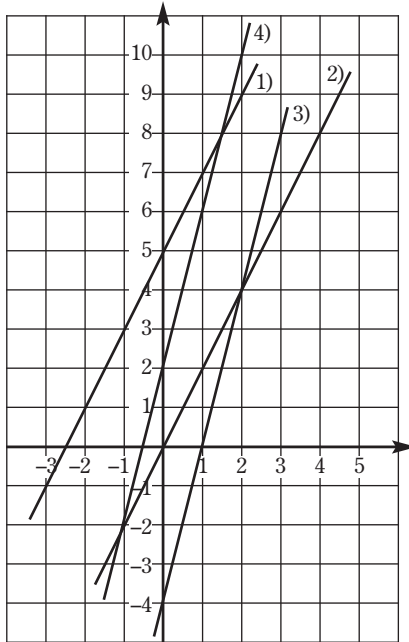
a) $y/x = 4$ $y = 4x$

b) Se graf under

E 26

a)

- b) 1 og 2 er parallelle 3 og 4 er parallelle
 c) 2 går gjennom origo

1) $y = 2x + 5$

x	$2x + 5$	y	(x,y)
-1	$2 \cdot -1 + 5$	3	$(-1,3)$
0	$2 \cdot 0 + 5$	5	$(0,5)$
1	$2 \cdot 1 + 5$	7	$(2,7)$

2) $y = 2x$

x	$2x$	y	(x,y)
0	$2 \cdot 0$	0	$(0,0)$
1	$2 \cdot 1$	2	$(1,2)$
2	$2 \cdot 2$	4	$12,4$

3) $y = 4x - 4$

x	$4x - 4$	y	(x,y)
0	$4 \cdot 0 - 4$	-4	$(0,-4)$
1	$4 \cdot 1 - 4$	0	$(1,0)$
2	$4 \cdot 2 - 4$	4	$(2,4)$

4) $y = 4x + 2$

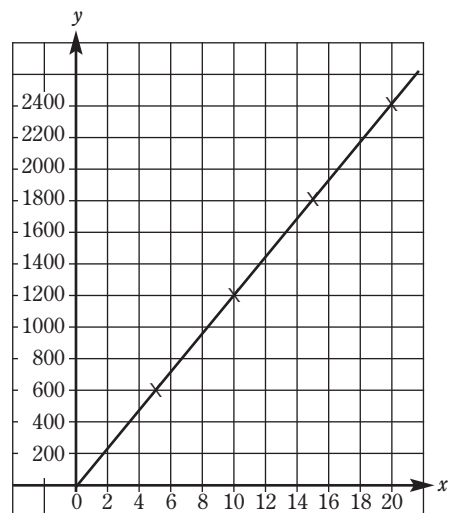
x	$4x + 2$	y	(x,y)
0	$4 \cdot 0 + 2$	2	$(0,2)$
1	$4 \cdot 1 + 2$	6	$(1,6)$
2	$4 \cdot 2 + 2$	10	$(2,10)$

E 27

a) $y = 120x$

b)

x	$120x$	y	(x,y)
0	$120 \cdot x$	0	$(0,0)$
5	$120 \cdot 5$	600	$(5,600)$
10	$120 \cdot 10$	1 200	$(10,1200)$
15	$120 \cdot 15$	1 800	$(15,1800)$
20	$120 \cdot 20$	2 400	$(20,2400)$

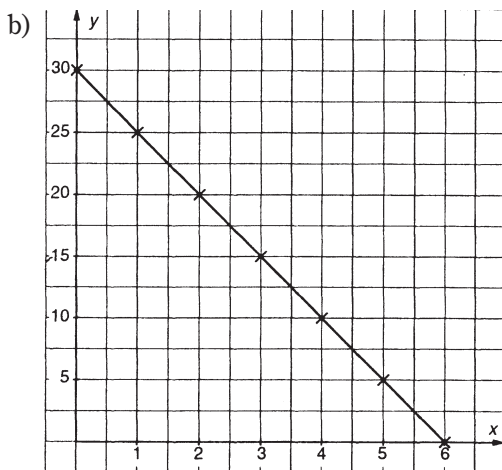
c) ca. 8 timer 20 minutter

E 28

a)

Brennetid i timer (x)	0	1	2	3	4	5	6
Høyde av lys (n) i cm	30	25	20	15	10	5	0

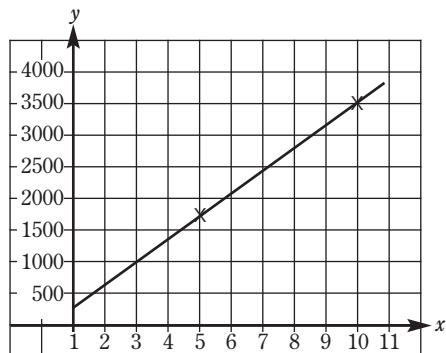
c) Etter 6 timer

E 29

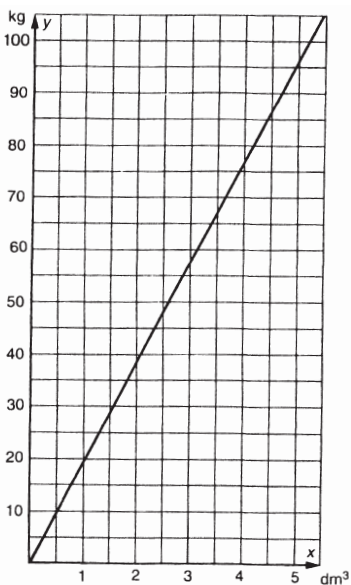
- a) $y = 350 \cdot x + 200$
 c) 5 timer

b) Se graf under

E 30

- a) Diagram til $y = 19,3 x$

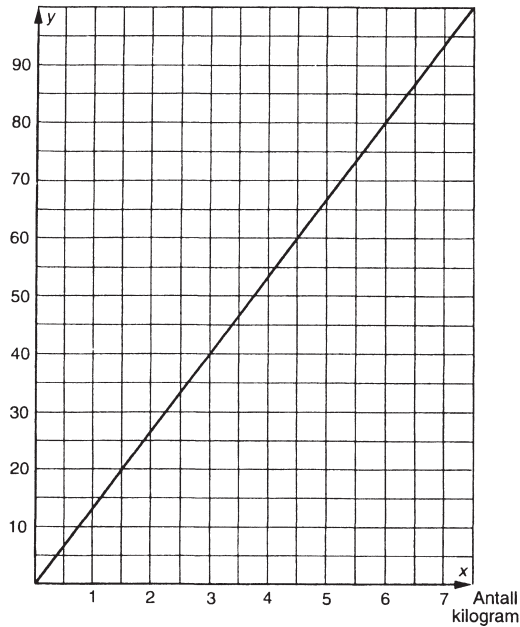

- b) 96,5 kg
 c) $\sim 1,65 \text{ dm}^3$

E 31

a) $y = 13,5 \cdot x$

b) kroner

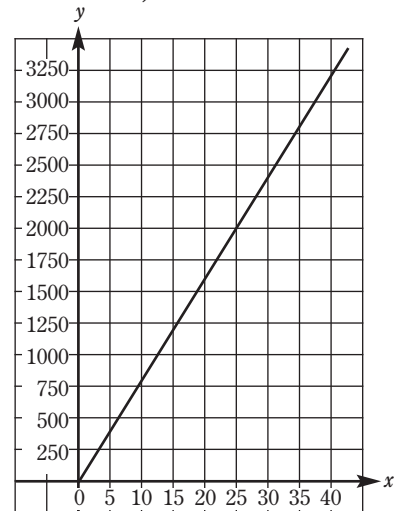
c) kr 43,20

E 32

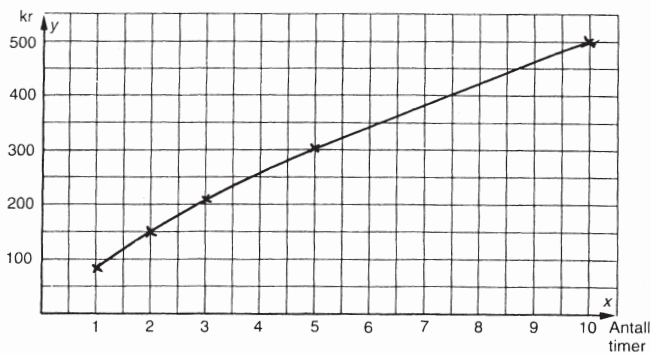
a) $y = 80 \cdot x$

b) Se graf

c) 21 timer

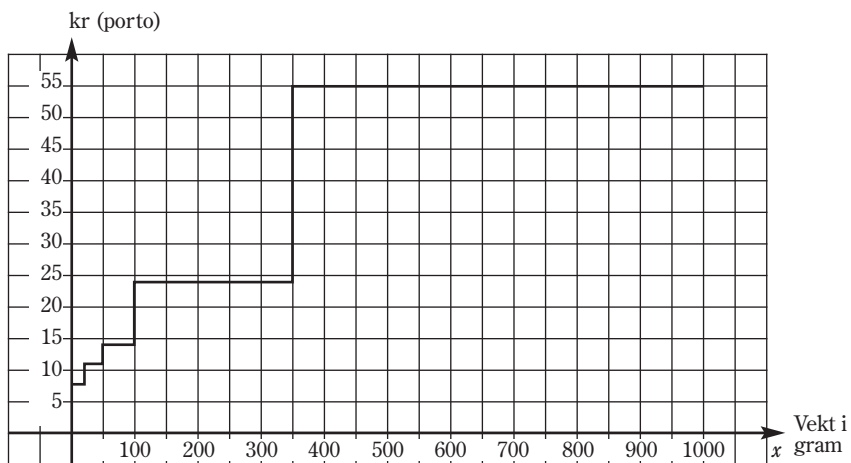
E 33

a)

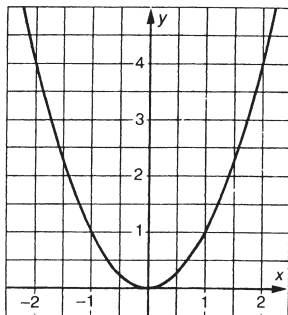
b) Nei. Hvis størrelsene skulle ha vært proporsjonale, måtte det ha vært en lineær funksjon. /
 Nei. Dersom storleikane skulle ha vore proporsjonale, måtte det ha vore ein lineær funksjon.

E 34

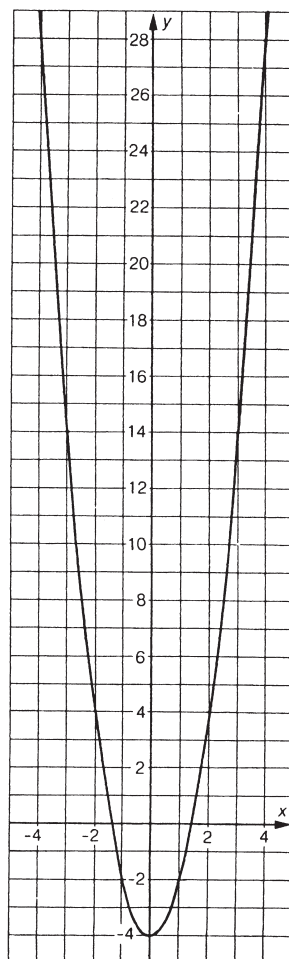

E 35

$$y = x^2$$

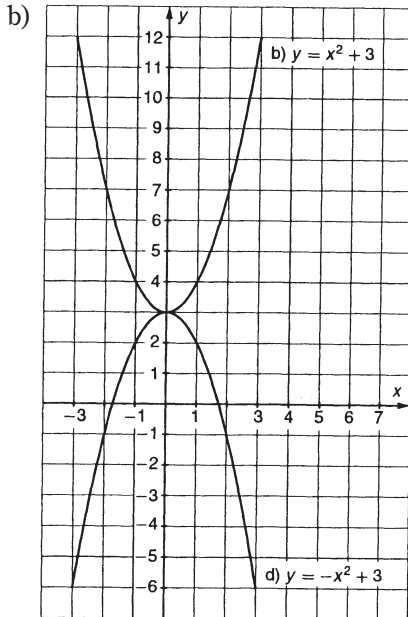
$$y = 2x^2 - 4$$

E 36

a)

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
y	12	7	4	3	4	7	12

c)

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
y	-6	-1	2	3	2	-1	-6

- d) Den er symmetrisk med grafen $y = x^2 + 3$ speilet om $y = 3$. /
 Han er symmetrisk med grafen $y = x^2 + 3$ spegla om $y = 3$.

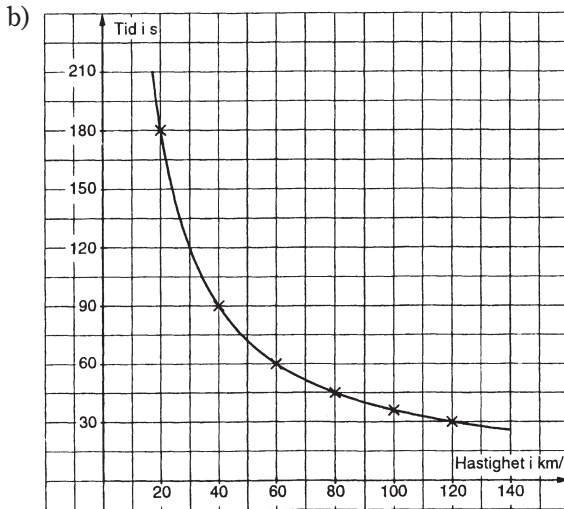
E 37

- a) 1, 3, 4, 6, 7   b) 1 og 6, 3 og 4   c) 6 og 8
 d) (1, 2, 4 skjærer i $y = -2$), (3, 5, 7, 9 skjærer i $y = 2$) (6 og 8 skjærer i $y = 0$)

E 38

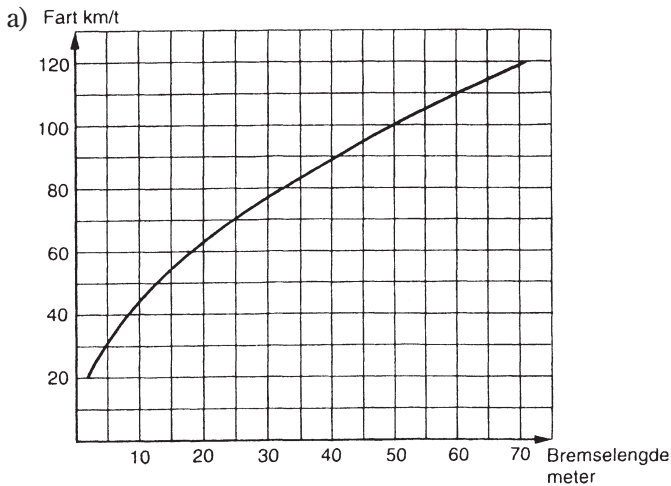
a)

Hastighet i km/t	20	40	60	80	100	120
Tid i s	180	90	60	45	36	30

c) Hastighet og tid er omvendt proporsjonale

E 39

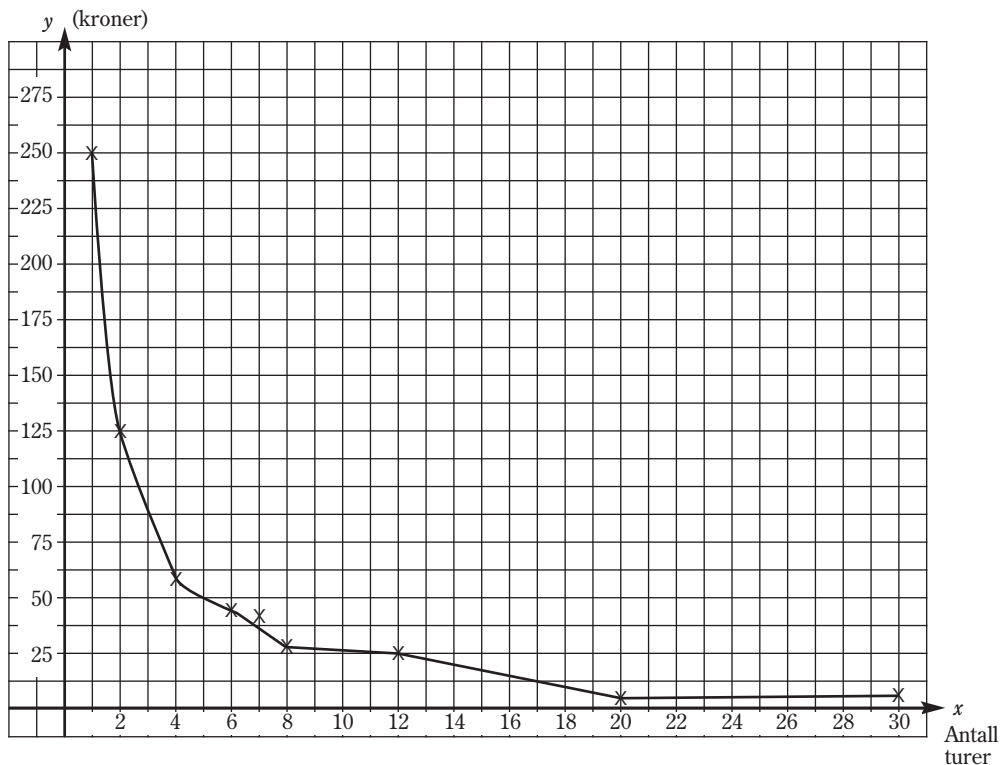

- b) Nei. Bremselengden øker langt mer enn det farten gjør. /
 Nei. Bremselengda aukar mykje meir enn det farten gjer.
- c) Ca. 40 meter. / Om lag 40 meter.
- d) Ca. 96 km/t. Vi går inn i diagrammet og leser av. /
 Om lag 96 km/t. Vi går inn i diagrammet og les av.
- e) Bremselengden firedobles når hastigheten dobles. /
 Bremselengda blir firedobla når farten blir dobla.

E 40

- a) 12,50 kr per tur   b) $y = \frac{250}{x}$ c) Ja, $x \cdot y = 250 = \text{konstant}$
 d) Se verditabell og graf under.

Antall turer	1	2	3	4	5	6	8	10	20	30
Pris per km	210	125	83,33	62,00	50	41,66	31,25	25	12,50	8,33

E 41

- a) Kg-pris $\cdot$ antall kg = 200 = konstant   b) 200

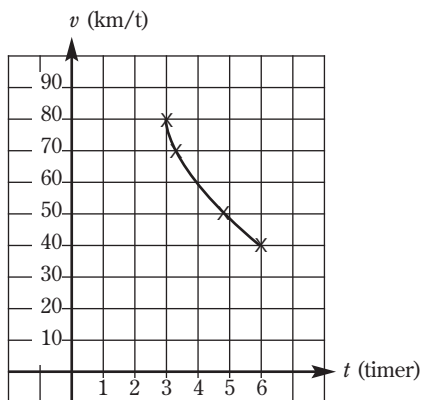
E 42

- a) Ja   b) 240 km   c) 240

d)

v (km/t)	40	50	60	70	80
t (timer)	6	4,8	4	3,4	3

e) Linnea vil bruke 3,7 timer

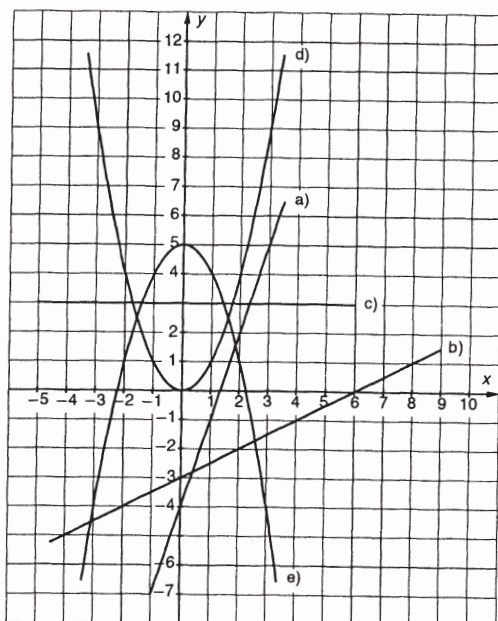
E 43

- a) 1, 2, 3, 6, 8 og 9   b) 1, 2, 3, 6, 8 og 9   c) 2, 4 og 9
 d) [1 og 2] [3, 8 og 9]   e) [1, 3, 5, 6 (i $y = 2$)], [2, 4 og 9 (i origo)]

E 44

- a) 7 timer   b) 40 mil
 c) 75 km/t   d) 1 time og 15 minutter
 e) Kjøre for fort? 100 km/t   f) I 6. time. Kurven stiger mest per time
 g) 69,6 km/t

E 45

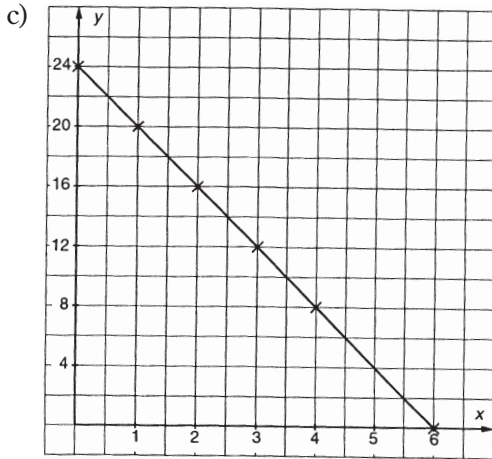

E 46

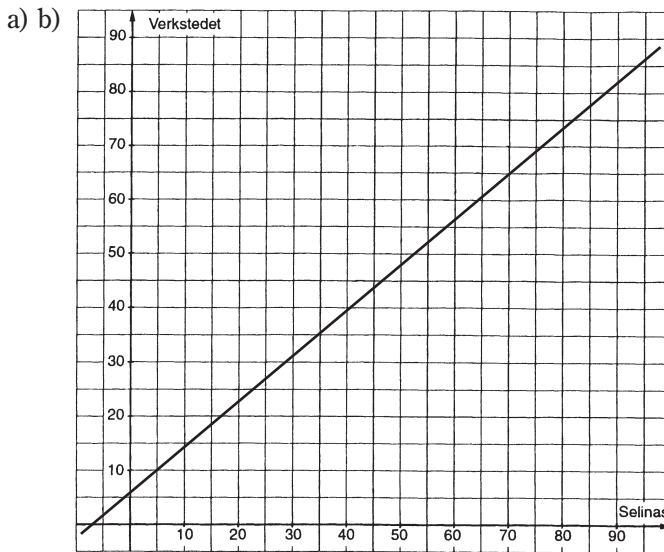
a)

Dager/Dagar	0	1	2	3	4	6
Bokser igjen/ Boksar att	24	20	16	12	8	0

b) $y = -4x + 24$

d) $b = 24$ $a = -4$

E 47

c) $y = 0,8x + 7,5$

d) 47,5 km/t

e) ca. 90 km/t

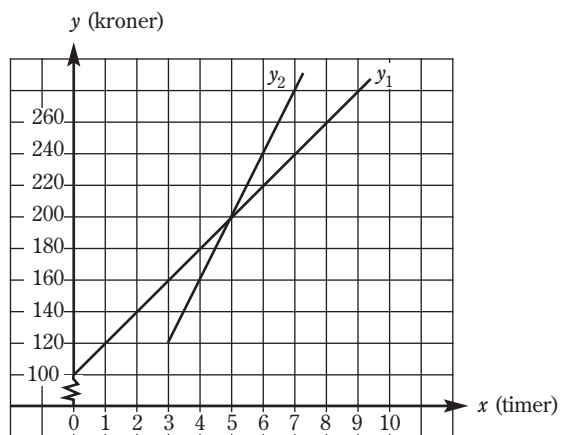
E 48

a) $y = 2x + 4$

b) $y = -\frac{1}{2}x - 3$

E 49

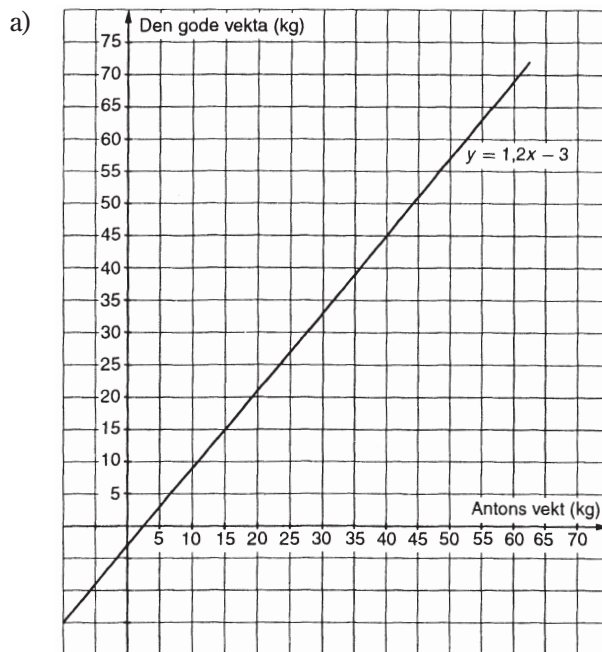
a) $y_1 = 20x + 100$ b) Se graf

c) $y_2 = 40x$

e) 5 timer

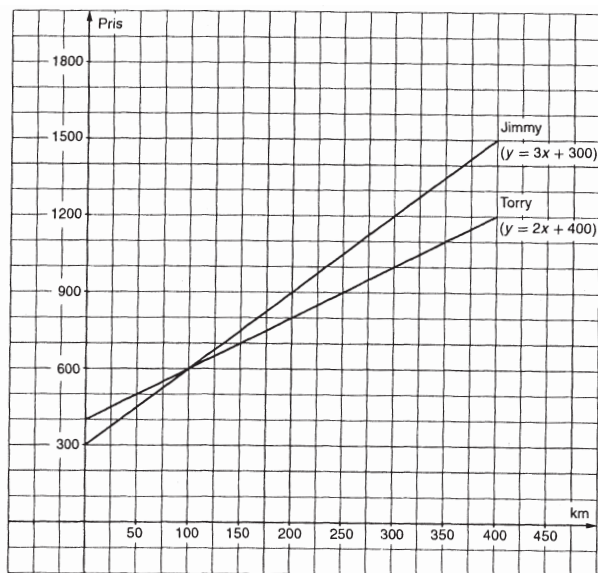
E 50

b) $y = 1,2x - 3$

c) $\sim 8,3$ kg

E 51

E 52

Funksjonene a), c) og f) er proporsjonaliteter. /
Funksjonane a), c) og f) er proporsjonalitetar.

E 53

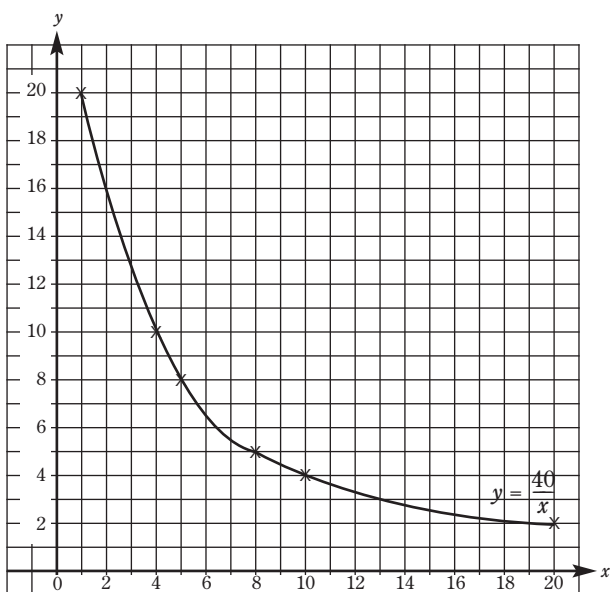
- a) 1 og 4, 3 og 6, 2 og 5 er parvis parallelle.
- b) 1 og 6 er proporsjonaliteter
- c) 1 og 4 har størst stigning. 2 og 5 har størst negativ stigning.
- d) 3 og 5 skjærer andreaksen i samme punkt (0,5)
1 og 6 skjærer andreaksen i samme punkt (0,0)

E 54

- a) Mengden av valuta ganget med kursen er konstant lik 2000
- b) 2000
- c) 250 euro

E 55

- a) Se graf
- b) $x \cdot y = 40$ for hver kolonne
- c) $y = \frac{40}{x}$

E 56

a) $y = \frac{3\,000}{x}$ b) 3000

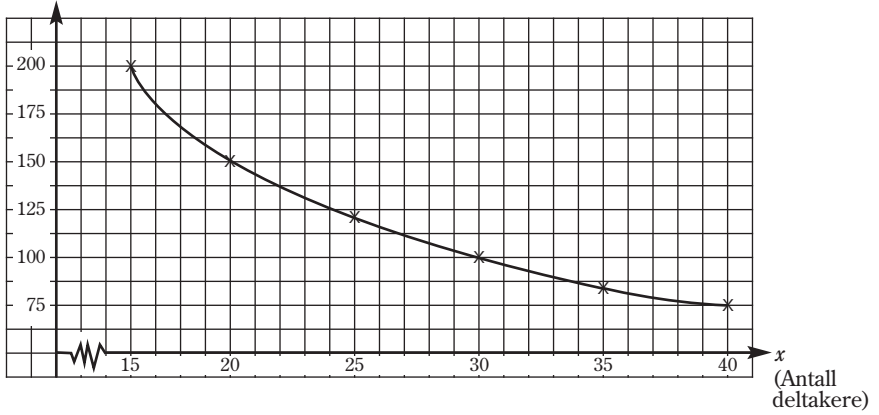
x	15	20	25	30	35	40
y	200	150	120	100	86	75

Se graf under

d) 120 kr

e) 375 kr

y (kroner)

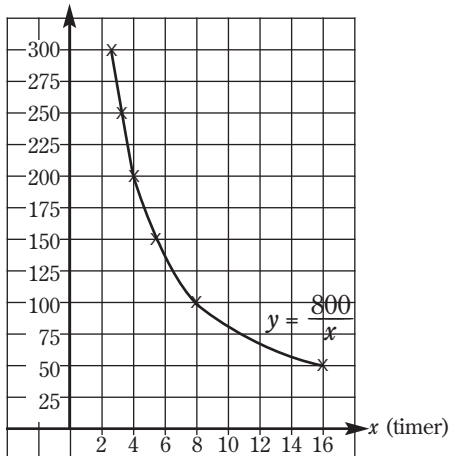
E 57

a) 3000 l per time

Vanntilførsel liter per min/ Vasstilførsel liter per minutt	50	100	150	200	250	300
Tid å fylle bassenget i timer/timar	16	8	5,3	4	3,2	2,7

c) Se graf

y (Vanntilførsel liter per minutt)

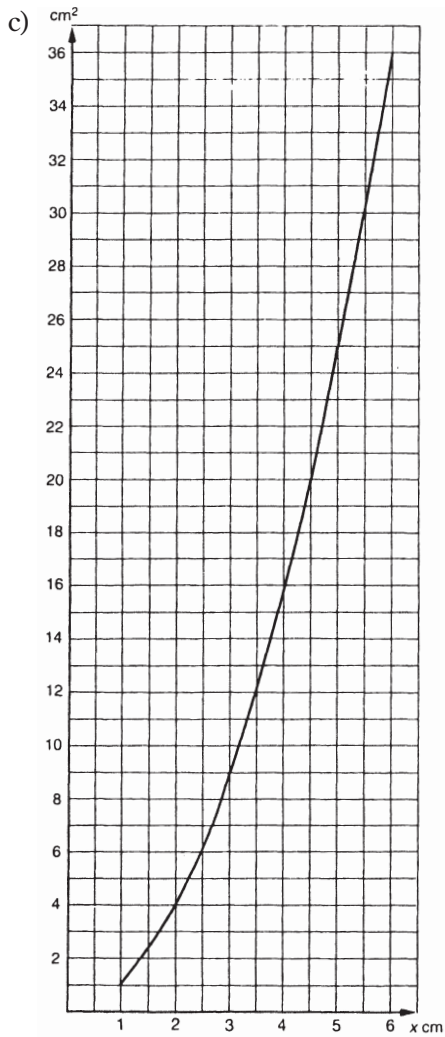

d) $y = \frac{800}{x}$

a) $y = x^2$

b)

Side i kvadrat i cm	x	1	2	3	4	5	6
Arealet i kvadratet i cm^2	y	1	4	9	16	25	36

d) $12,25 \text{ cm}^2$

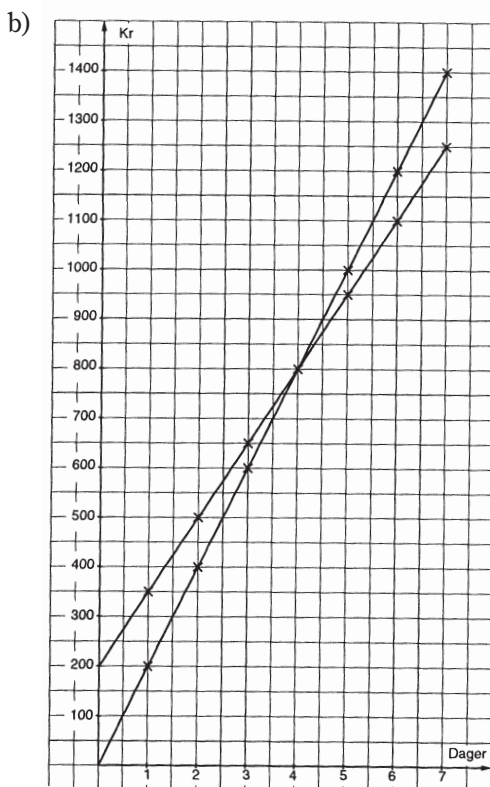
e) $\approx 4,25 \text{ cm}$

PE 1

a)

Samos	$y = 150x + 200$						
Dager/Dagar	1	2	3	4	5	6	7
Kroner	350	500	650	800	950	1100	1250

Ilios	$y = 200x$						
Dager/Dagar	1	2	3	4	5	6	7
Kroner	200	400	600	800	1000	1200	1400

- c) Samos $y = 150x + 200$
 Ilios $y = 200x$
- d) Mest lønnsomt med: Ilios fra 1 til 4 dager /
 Mest lønnsamt med Ilios frå 1 til 4 dager
 Samos fra 4 dager og oppover / Samos frå 4 dager og oppover
- e) -

PE 2

- a) 1 og 3, 4 og 6 er parvis parallelle
 b) 3 og 4
 c) 1 og 2 (i $y = -3$)
 3 og 4 (i origo)
 5 og 6 (i $y = 2$)

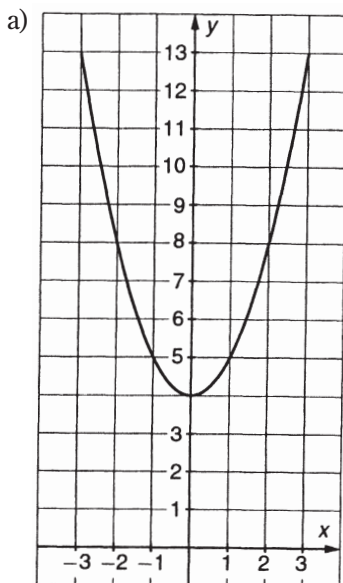
PE 3

Proporsjonalitet vil si at to størrelser varierer slik at forholdet mellom størrelsene er konstant.

PE 4

- a) Rudhøgda: pris og antall dager er ikke proporsjonale. /
Rudhøgda: pris og talet på dager er ikkje proporsjonale.
Vriomlia: pris og antall dager er proporsjonale ved funksjonen $y = 75x$. /
Vriomlia: pris og talet på dager er proporsjonale ved funksjonen $y = 75x$.
- b) Ville brukt Vriomlia hvis jeg skulle bruke heisanlegget i 5 dager eller mindre, og Rudhøgda hvis 6 dager eller mer. Det betyr at antall dager er avgjørende for hvilket heisanlegg som velges. /
Ville brukt Vriomlia dersom eg skulle bruke heisanlegget i 5 dager eller mindre, og Rudhøgda dersom 6 dagar eller meir. Det vil seie at talet på dagar avgjer hva for eit heisanlegg ein skal velje.

PE 5

b) Symmetrisk om y -aksen

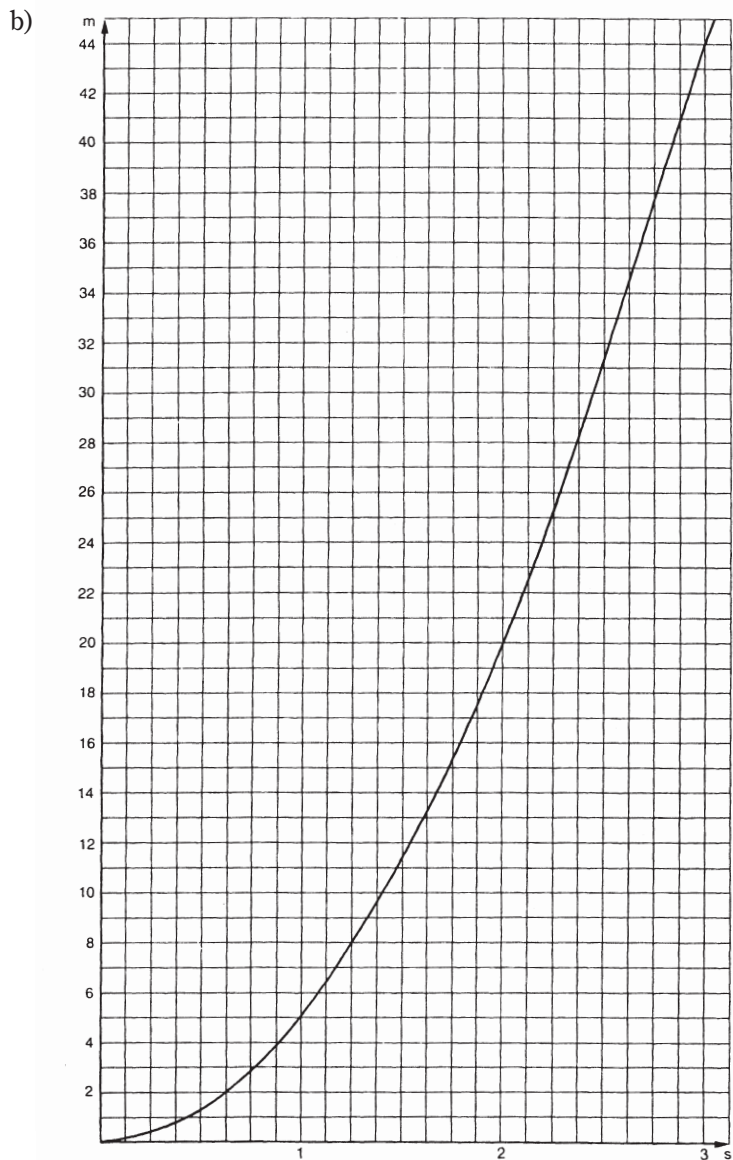
PE 6

Når en størrelse avtar i samme takt som en annen øker. /
Når ein storleik minskar i same takt som ein annan aukar.

PE 7

a)

Antall sekund x /Kor mange sekund x	0	0,25	0,5	0,75	1	1,25	1,50	1,75	2	2,25	2,50	2,75	3,0
Antall meter steinen faller y /Kor mange meter steinen fell y	0	0,3	1,3	2,8	5	7,8	11,3	15,3	20	25,3	31,3	37,8	45

c) $\approx 2,4$ s

d) 39,2 m